

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **K. B.**, bývajúcej vo V., zastúpenej Podtatranskou advokátskou kanceláriou, s.r.o., so sídlom v Poprade, Murgašova 6/87, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát Mgr. Roman Vaško, proti žalovaným **1/ Mgr. V. V.**, bývajúcemu vo V. a **2/ PhDr. K. V., CSc.**, bývajúcej v N., o **určenie práva**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 10 C 134/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. novembra 2012 sp.zn. 5 Co 335/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 21. mája 2012 č.k. 10C 134/2011-120 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným určenia, že nie je povinná strpieť umiestnenie strechy na rodinnom dome žalovaného 1/ tak, aby táto presahovala nad jej pozemok, a žalovaní nie sú oprávnení umiestniť strechu tohto rodinného domu tak, aby presahovala nad jej pozemok. Zamietnutie žaloby odôvodnil nepreukázaním naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keďže žalobkyňa sa môže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva žalobou na splnenie povinnosti.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. novembra 2012 sp.zn. 5 Co 335/2012 rozsudok okresného súdu potvrdil a zároveň rozhodol, že žalovaným sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym záverom okresného

súdu vyvodeným zo zistených skutočností rozhodných pre posúdenie veci, pričom poukázal na podrobné odôvodnenie rozsudku okresného súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na doplnenie uviedol, že vyhovie žalobe v tejto veci nemôže vytvoriť pevný právny základ medzi účastníkmi a tak naplniť svoj preventívny charakter s cieľom zabrániť prípadným ďalším sporom medzi účastníkmi, pretože aj keby súd rozhodol v tomto konaní o podanej žalobe, vyvolalo by to potrebu ďalšieho sporu. V súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobkyne vyslovil názor, že stavebný úrad nemôže rozhodnúť o odstránení stavby na tom základe, že súd nevyhovел určovacej žalobe, ale len v prípade nesplnenia náležitostí vyžadovaných stavebnými predpismi.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a tiež rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom. Za odňatie možnosti konať pred súdom považovala skutočnosť, že odvolací súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, keď sa dostatočne nevysporiadal s jej námietkami v odvolaní a že súdy nevykonali všetky ňou navrhnuté dôkazy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie účastníka konania upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadnym opravným prostriedkom. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom

by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako sa nejedná o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z vád vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolateľka namietala odňatie možnosti konať pred súdom predovšetkým nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom sa zároveň stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku, bolo potrebné

odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku podrobne a zrozumiteľne uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako vec právne posúdil. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa doplnil dôvody jeho rozsudku, pričom sa tým zároveň vypořiadal s odvolacími námietkami žalobkyne.

Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky a námietky týkajúce sa jednak procesného postupu prvostupňového súdu a jednak skutkového a právneho posúdenia veci. V súvislosti s tým dovolací súd dodáva, že podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho i Ústavného súdu SR nemusí odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Ďalej poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaobera správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné. Uvedené znamená, že pokiaľ v preskúmvanej veci odôvodnili súdy zamietnutie žaloby nedostatkom nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení, bolo z hľadiska požiadaviek na riadne odôvodnenie ich rozhodnutí postačujúce, ak vysvetlili, prečo považovali tento procesný predpoklad úspešnosti určovacej žaloby za nesplnený. Toto vysvetlenie je obsahom odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu (odvolací súd výslovne uviedol, že ostrešie rodinného domu žalovaných už bolo zhotovené, a to tak, že zasahuje nad pozemok žalobkyne, preto vyhovením určovacej žalobe sa právne postavenie žalobkyne nezmení, ale želaný stav sa dosiahne až žalobou o splnenie povinnosti). Potvrďuje to napokon sama dovolateľka, ktorá s týmto vysvetlením polemizuje, čím v podstate vyčíta súdom nesprávne právne posúdenie veci. Ako však už bolo uvedené, nesprávnym právnym posúdením veci by sa dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Opodstatnenou nebola ani námietka žalobkyne o odňatí možnosti konať pred súdom tým, že súdy nevykonali všetky navrhnuté dôkazy. V tejto súvislosti dovolací súd

poznamenáva, že samotné nevykonanie všetkých dôkazov navrhnutých účastníkmi konania nie je bez ďalšieho odňatím možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Prvostupňový súd napokon i odôvodnil, prečo nepristúpil k vykonaniu ďalších navrhnutých dôkazov.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovaným v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2013

JUDr. Rudolf Č i r č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová